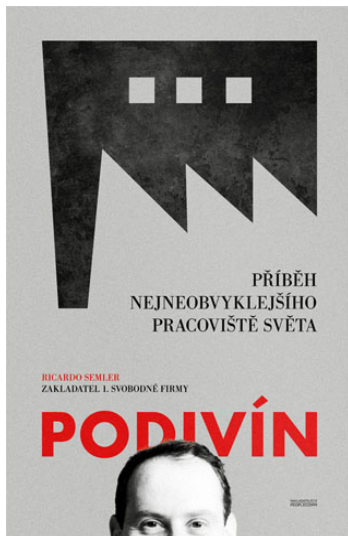

RECENZE KNIHY SEMLER, R. FREEDOM, WHERE IT ALL LEADS?

SEMLER, R. *Podivín*. 1. vyd. Praha : PeopleCoom, 2011. 298 s.
ISBN 978-80-904890-0-4.

Přemýšleli jste někdy o smazání rozdílů mezi pracovním týdnem a víkendem? Každý den se do práce nebo do školy těší? Sami si stanovovat čas, kdy budete pracovat, vybírat lidi se kterými spolupracovat, stylem, který vám sedí. Stejnými otázkami se zabývá i T. Hajzler z PeopleCoomu. S kolektivem svých spolupracovníků do češtiny přeložili ojedinelou publikaci s názvem Podivín.

Autorem knihy Podivín (v orig. Maverick!) je Ricardo Semler. Ten převzal rodinnou firmu na výrobu lodních pump a udělal z ní 1. svobodnou firmu na světě. V knize se s čtenáři snaží podělit o své zkušenosti s řízením firmy bez manažerů. Osvobození se od direktivního řízení ve firmu, kde sami zaměstnanci rozhodují o věcech, na které mají hierarchické firmy „tisíce“ směrnic a certifikátů ISO. Abychom na přerod připravili i naše budoucí generace, založil Ricardo Semler školu s názvem Lumiar, kde se učí děti od 2 do 15 let, podle stejných principů, svobody v práci.

Kniha je rozdělena do 36 kapitol a čtyř příloh označených písmeny abecedy. Nebudeme se zde zabývat podrobnou analýzou všech kapitol, ale spíše jejich obecnou

myšlenkou a jejím přínosem z pohledu managementu a školství. Už v předmluvě narazíme na informaci z pera T. Hajzlera, nad kterou má cenu se zamyslet: osm z deseti lidí dělají to, co je nebaví, pozitivem je pro ně těšení se na víkend, dovolenou, důchod. Průměrný lidský život má pouze 25 000 dní, z čehož 9 125 dní prosedíme ve školních lavicích, kde nás to nebaví a potom v práci, kde nás to také nebaví, ale život nemusí být pouze těšení se na něco lepšího.

Představte si firmy, školy a další instituce, kde si budou zaměstnanci (žáci) rozhodovat o tom, zda budou chodit do zaměstnání (do školy), co tam budou dělat a kolik za to budou dostávat. Zářným příkladem je společnost Semco a škola Lumiar v Brazílii.

Od roku 1993 vzrostl objem prodeje společnosti Semco z 35 milionů USD na 160 milionů, vzrostl počet zaměstnanců, vzrostly platy a společnost je na seznamu Fortune 500. Zaměstnanci se těší v pondělí ráno do práce, přijímané vedoucí na pohovorech vyzpovídávají jejich podřízení, o stěhování rozhodují sami zaměstnanci. Zaměstnanci se naučili odpovídat na mailu v neděli, ale v pondělí mohou začínat později, než je obvyklé u běžných hierarchických společností. Manažeři největších společností (IBM, General Motors, Pirelli, Mercedes-Benz) při středních exkurzích jen tiše závidí, že si zaměstnanci ve svobodné firmě Semco mohou určit pracovní dobu, výrobní plán, neřešit přesčasy, navrhovat si design svých produktů, neřešit firemní úbory, vědět kolik „berou“ ostatní včetně vedení. Samozřejmě cesta ke svobodě nebyla ani v Semcu, tak jednoduchá, investice do nových oblastí, krize z počátku 80. let.

V Lumiaru se řídili stejnými pravidly a výsledkem je škola, kde baví učitele učit, žáci se těší do školy, rozhodují si sami o všech přirozených věcech, ale ani zde to neznamená nastolení chaosu. Naopak výuka je orientována na týmovou spolupráci, různé projekty podporující samostatnost a rozvoj logického myšlení, integraci nejmodernějších technických prostředků do výuky – počítače, interaktivní tabule, tablety. Nesmíme zapomínat ani na kurikulum, které je zde považováno za mosaiku a na pozadí

svobody je dosaženo standardních národních vzdělávacích parametrů. Řada lidí si to neuvědomuje, ale s rostoucí mírou svobody roste i zodpovědnost. Tyto děti jednou čeká snadnější vstup do běžného života, protože na něj budou po praktické stránce lépe připraveni.

Kniha není svým rozsahem nikterak dlouhá, má pouze 298 stran. Jsou to strany naplněné životním příběhem jednoho z nejúspěšnějších con(sultánů) světa, jak sám sebe R. Semler označuje. Kniha je stejně jako další z nakladatelství PeopleComm přeložena tak, že se čte poutavým způsobem „na jeden zátaň“, je téměř bez překlepů a jiných stylistických chyb.

Publikace má moderní, graficky neotřelý design, možná menší výtku bychom mohli mít k měkké vazbě, která může po čase trpět mechanickým opotřebením.

Podivín je „čtivá“ kniha, rozdělená do malých tematicky zaměřených kapitol. Její důkladné přečtení můžeme hodnotit jako efektivní zhodnocení času. Přináší něco nového, co řada manažerů nebo pracovníků ze školství bude zpočátku odmítat, ale je pravdou, že tyto teorie dávají smysl a při správné aplikaci mohou přinést nemalý růst českým firmám a jejich dorovnání na světovou úroveň.

Pro české firmy může kniha představovat manuál, jak se dostat z krize a vytvořit takové firmy, kde bude zaměstnanec natolik práce bavit, že i kdyby ji v následujících letech měli vykonávat zcela zdarma, nebudou ji chtít opustit.

PhDr. Jan Lavrinčík, DiS.

Ústav informatiky

Moravská vysoká škola Olomouc